

AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE İLİŐKİLERİ

Prof. Dr. Emine Olhan

Tarım Alanında İlişkiler

1 ocak 1998 1/98 OKK yürürlükte

(AB Komisyonunca “Türkiye için AB Stratejisi” belgesi hazırlanır,tarım bölümünde üç aşamada gerçekleştirilecek uyum çalışması başlatılır.

- *1. Aşamada tarım mevzuatı ile ilgili olarak bilgi ve belge değişimi yapılacaktır
- *2. Aşamada uygulanan politikalar incelenecek
- *3. Aşamada Uyum için gerekli teknik ve mali yardımlar görüşülecek

Tarım Alanında İlişkiler

- Helsinki Zirvesi'nden sonra mevzuat uyum çalışmaları için biri de “tarım ve balıkçılık” olmak üzere 8 alt komite oluşturulur.
- 22-23 Haziran 2000 Tarım ve Balıkçılık Alt Komitesi toplanır ve taraflar karşılıklı olarak uygulanan politikaları sunar.
- 8 Kasım 2000 Katılım Ortaklığı Belgesi(KOB) ve devamında “Ulusal Program” sunulur.

Tarım Alanında İlişkiler

- ☛ KOB tarımda belirlenen öncelikler kısa ve orta vadeli olarak iki grupta yer alır.

Kısa Vadede

- ☛ Arazi kayıt sistemi,hayvan kimlik sistemi,bitki pasaport sistemi geliştirilecek ve çevresel, yapısal ve kırsal kalkınma için idari yapılanma
- ☛ Hayvan ve bitki sağlığı konusunda Topluluk mevzuatına uyum için strateji belirlenmesi

Tarım Alanında İlişkiler

Orta Vadede

- Tarımsal ve kırsal kalkınma politikalarında AB mevzuatına uyum hazırlıklarının tamamlanması,
- Hijyen ve halk sağlığı standartları için gıda işleme tesislerinde modernizasyon,

11-12 Haziran 2002 Brüksel Zirvesi

(Uyum için Türkiye'nin yaptığı çalışmalar-Tütün kanunu, Şeker Kanunu, Çiftçi Kayıt Sistemi ile ilgili Yönetmelik, Bitki Sağlığı ile ilgili ,Hayvan Kimlik Sistemi ile ilgili Yönetmelik tartışılır)

Tarım Alanında İlişkiler

☛ 26 Mart 2003 İkinci KOB

Kısa Vadede

- ☛ Entegre İdare ve Kontrol ve İdare Sisteminin (IACS) ana unsurlarından biri olan hayvan kimlik sisteminin oluşumunun tamamlanması. Buna ilave arazi parsel tanımlama sistemi gibi diğer unsurlara ilişkin hazırlık çalışmalarının başlatılması
- ☛ Topluluk kırsal kalkınma politikası ve ormancılık stratejisinin benimsenmesine yönelik stratejilerin hazırlanması.

Tarım Alanında İlişkiler

- ✓ Veteriner çerçeve kanunu ile Topluluk müktesebatına uyumlu ikincil mevzuatın üstlenilmesi; ilgili idari, bilimsel, test ve denetime ilişkin insani, teknik ve bilgi kaynaklarının güçlendirilmesi, mevzuatın uygulanmasının sağlanması; hayvan hastalıklarıyla mücadele çalışmaları, acil eylem planları ve izleme kapasitesinin güçlendirilmesi
- ✓ Üçüncü ülkelerle Topluluk sistemine uyumlu Sınır Kontrol Noktalarının kurulup, işletileceği bölgelerin belirlenmesi,

Tarım Alanında İlişkiler

- Topluluğun veteriner ve bitki sağlığı mevzuatının üstlenilmesine yönelik bir programın belirlenmesi; laboratuvar testleri başta olmak üzere bitki korumaya ilişkin Topluluk mevzuatının verimli ve etkin bir şekilde uygulanmasını sağlayacak idari bilimsel ve teknik yapıların güçlendirilmesi,
- Bitki ve bitkisel ürünlerin ithalatı ve gıda işleme sanayi kuruluşlarına ilişkin yerel üretimdeki denetim düzenlemelerinin güçlendirilmesi.

Tarım Alanında İlişkiler

Orta Vadede

- Entegre İdare ve Kontrol Sisteminin Kuruluşunun tamamlanması,
- AB Kırsal Kalkınma ve Orman Politikasının Uygulanması için gerekli yapılanma
- Ortak Pazar yapılarının kurulması ve tarım piyasalarının izlenebilmesi için gerekli mekanizma oluşturulmalı,
- 3. Ülkelerle Sınır Kontrol Sisteminin güncelleştirilmesi
- AB Gıda güvenliği ve kontrol sistemine uyum
- Hijyen ve Kamu sağlığı standartlarına uyum için modernizasyonun gerçekleştirilmesi

6 Ekim 2004 İlerleme Raporu

- Tarım Türkiye için sosyal ve ekonomik açıdan önemli bir sektör.
- Kırsal kalkınma çabalarının devamı ve OTP katılım için hazırlanılmalı.
- Tarımsal alt sektörlerde rekabet düzeyini artırmak ve çiftçinin gelir kaybının önlenmesi için uzun süreye ihtiyaç var.
- Türkiye, mevcut tarım politikaları ışığında çok fazla AB desteğine ihtiyaç duyacak.
- Hayvan sağlığı şartlarının iyileştirilmesi ve Doğu sınırlarının kontrolü

- 17 Aralık 2004 Bürüksel Zirvesi
- “Müzakerelerin başlaması Kararı”

Müzakere Süreci

- ☛ Katılım müzakereleri süreci, her aday ülkenin AB müktesebatını ne kadar sürede ve hangi düzenleme ile kabul edip, yürürlüğe koyacağını ve de uygulamayı ne şekilde yapacağını belirlediği süreçtir.
- ☛ Aday ülke AB müktesebatının tümünü benimsemek zorun.
- ☛ Aday ülkenin, AB müktesebatının tümünü benimsemek için gerekli kanun, yönetmelik vb. mevzuatı çıkarması yeterli değildir. 1995 Madrid Zirve sonuçları çerçevesinde, yayımlanan mevzuatı en etkin şekilde uygulamak için, gerekli "adli ve idari" kapasiteyi de oluşturması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, mevzuatı uygulayacak kurumları ya da birimleri oluşturmak ve bunların uygulama kapasitelerini de güçlendirmek zorundadır.

AB Müktesebatı,

- Toplumsal yaşamı ilgilendiren tüm alanlarda AB'nin yürürlükte olan hukuk sistemi ve kurallar bütünüdür.
- AB müktesebatı sürekli olarak gelişmekte olup, Avrupa Birliğini kuran Antlaşmalar ile onu tadil eden antlaşmalar, ikincil mevzuat (direktifler, tüzükler, kararlar), üçüncü ülkelerle yapılan anlaşmalar, Adalet Divanı kararları, vb. kapsar.
- Diğer taraftan, kurumlararası anlaşmalar, ilke kararları, bildirimler, tavsiyeler, yönlendirici ilkeler gibi AB çerçevesinde kabul edilen ve hukuki bağlayıcılığı olan veya olmayan işlemler, dış güvenlik ve savunma politikası çerçevesinde kabul edilmiş ortak eylemler, ortak tutumlar, deklarasyonlar, sonuç bildirgeleri ve diğer işlemler ile adalet ve içişleri çerçevesinde kabul edilmiş ortak eylemler, ortak tutumlar, imzalanmış sözleşmeler, ilke kararları, bildirimler ve diğer işlemler de müktesebat kapsamına girmektedir.

3 Ekim 2005

- Türkiye'nin AB'ye tam üyelik müzakere çerçevesinin kabulü ve müzakerelerin başlaması
- Müzakereler 35 fasıl (konu) kapsar
- Tarımla ilgili olanlar
- Fasıl 11. Tarım ve kırsal kalkınma
- Fasıl 12. Gıda güvenliği, veterinerlik, ve bitki sağlığı
- Fasıl 13. Balıkçılık

Müzakere Çerçevesi

- Tarama süreci
 - Tarama sonu rapor
 - Müzakere sürecinin fiilen başlaması
 - Tam üyelik
-
- Fasıl 12 "Gıda Güvenliği" müzakereler başladı

14 Fasıl Müzakereye Açılmıştır

- 25) Bilim ve Araştırma (müzakerelere geçici olarak kapanmış)
 - 4) Sermayenin Serbest Dolaşımı
 - 6) Şirketler Hukuku
 - 7) Fikri Mülkiyet Hukuku
 - 10) Bilgi Toplumu ve Medya
 - 12) Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı
 - 16) Vergilendirme
 - 18) İstatistik
 - 20) İşletme ve Sanayi Politikası
 - 21) Trans-Avrupa Ağları
 - 22) Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu
 - 27) Çevre
 - 28) Tüketicinin ve Sağlığın Korunması
 - 32) Mali Kontrol

AB Konseyi'nde Onaylanıp Açılış Kriteri Belirlenen Fasıllar:

- 1) Malların Serbest Dolaşımı
- 3) İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
- 5) Kamu Alımları
- 8) Rekabet Politikası
- 9) Mali Hizmetler
- 11) Tarım ve Kırsal Kalkınma
- 19) Sosyal Politika ve İstihdam
- 29) Gümrük Birliği

Askıya Alınan 8 Fasıl

- 1) Malların Serbest Dolaşımı
 - 2) İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbest
 - 3) Mali Hizmetler
 - 4) Tarım ve Kırsal kalkınma
 - 5) Balıkçılık
 - 6) Taşımacılık Politikası
 - 7) Gümrük Birliği
 - 8) Dış İlişkiler
- (Türkiye'nin hava ve deniz limanlarını Güney Kıbrıs Rum Yönetimine açması şartına bağlanmış)

Müzakere Pozisyonunu Vermeye Davet
Edildiğimiz ve Müzakere Pozisyonlarını
Sunduğumuz Fasıllar:

- ☛ 17) Ekonomik ve Parasal Politika
- ☛ 26) Eğitim ve Kültür

AB Konseyi'nde Görüşülmesi Süren Fasıllar:

- 2) İşçilerin Serbest Dolaşımı
- 13) Balıkçılık
- 14) Taşımacılık Politikası
- 15) Enerji
- 23) Yargı ve Temel Haklar
- 24) Adalet, Özgürlük ve Güvenlik
- 30) Dış İlişkiler
- 31) Dış, Güvenlik ve Savunma Politikaları
- 33) Mali ve Bütçesel Hükümler

- ✓ 1959 –Ortaklık başvurusu
- ✓ 1964 – Ortaklık Antlaşması Yürürlükte
- ✓ 1970 –Katma Protokol imzalanır
- ✓ 1973 Katma Protokol Yürürlükte
- ✓ 1978-1980-Türkiye tarafından ilişkilerin dondurulması
- ✓ 1980-1986 – AB tarafından ilişkilerin dondurulması
- ✓ 1987 –Tam üyelik başvurusu
- ✓ 1989 –Başvurunun reddi
- ✓ 1999 – Helsinki –Türkiye'nin aday üyeliğinin kabulü
- ✓ 2005 –Görüşmelerin başlaması
- ✓ 2006 - 35 Başlıktan 8'inin dondurulması

- 1990larda %70'den fazla Türk nüfusu AB üyeliğinden yana idi.
- 2005'te deneklerin %62'si AB'yi „ iyi bir şey“ kabul etmekteydi.
- 2008 Sonbaharında %41 AB hakkında pozitif görüşe sahipti.
- %48 ise AB üyeliğinin Türkiye'nin lehine olduğunu düşünüyordu.